



VERGADERING RAADSCOMMISSIE 2012

VOORSTEL

Registratienummer	R-2012-0055
Bijlage(n)	1. Brief Algemeen Bestuur Baanstede 2. Rapport Ernst & Young 3. Onderzoeksverslag omgevingsanalyse
Onderwerp	Stand van zaken transitie werkvoorziening Zaanstreek-Waterland

Middenbeemster, 14 februari 2012

Inleiding en probleemstelling

Op 1 januari 2013 treedt de nieuwe Wet Werken naar Vermogen (WWNV) in werking. Het uitgangspunt van deze wet is: 'iedereen werkt naar zijn of haar eigen mogelijkheden, bij voorkeur bij een reguliere werkgever'. De invoering van de wet gaat gepaard met grote bezuinigingen. Eén van de belangrijkste bezuinigingen vindt plaats op de sociale werkvoorziening. De sociale werkvoorziening is door de komst van de WWNV straks alleen nog toegankelijk voor mensen die beschut werk kunnen doen. Dit vraagt een omslag in het denken en doen van de huidige sociale werkvoorziening Baanstede.

Oplossingsrichting

Het Algemeen Bestuur (AB) van Baanstede heeft zich het afgelopen halfjaar gericht op het ontwikkelen van een visie op de toekomst van beschut werk en de positie van Baanstede daarbinnen. Hierover heeft zij een brief naar de gemeenteraad gestuurd (zie bijlage).

Samenvatting brief gemeenteraad

De brief van het AB beschrijft achtereenvolgens de opdrachtverlening aan Ernst&Young in september om een vijftal denkrichtingen uit te werken met betrekking tot de invulling van de sociale werkvoorziening Baanstede. Het bestuur heeft op basis van dit rapport geen keuze kunnen en willen maken voor het vervolgproces. Wel vormden deze denkrichtingen, inclusief voor- en nadelen en een globaal financieel perspectief, de input voor een bestuurlijke discussie over de uitgangspunten voor de transitie van de sociale werkvoorziening.

De vijf uitgangspunten

Het AB heeft vijf uitgangspunten geformuleerd voor de transitie van de sociale werkvoorziening. Deze uitgangspunten zijn leidend voor de verdere uitwerking van een toekomstvisie en de aanvraag van de herstructureringsfaciliteit. De gemeenteraad wordt gevraagd om de uitgangspunten voor de transitie te onderschrijven.

Deze uitgangspunten zijn:

Iedereen in dienst bij een reguliere werkgever

Uitstroom naar werk staat centraal voor de huidige en toekomstige SW-ers. Bij voorkeur bij een werkgever in de marktsector. Dat betekent dat het aantal beschutte werkplekken (bij Baanstede) teruggebracht wordt tot het wettelijk aantal (1/3 van het huidige aantal SW-ers). Voor mensen die begeleid kunnen werken of gedetacheerd kunnen worden vanuit de bestaande doelgroep moet zo veel en zo snel als mogelijk werkplekken worden gezocht.

Krachten bundelen in werkgeversbenadering

De werkgeversbenadering is cruciaal en vraagt om een gezamenlijke en regionale aanpak met mogelijkheden tot een lokale aanpak. Voorkomen moet worden dat door deelnemende partijen wordt geconcurrereerd op instrumenten. De vraag van de werkgever staat centraal.

Social return on investment (SROI) optimaliseren

De gemeenten moeten hun beleid ten aanzien van social return on investment (SROI) aanscherpen en optimaliseren. Contract compliance wordt waar mogelijk ingezet om de doorstroom van mensen met een beperkte loonwaarde al dan niet met loondispensatie naar de reguliere arbeidsmarkt te bevorderen.

Integrale benadering doelgroep

De keuze voor een toekomstrichting voor de huidige en nieuwe SW-doelgroep moet worden gemaakt in samenhang met de beleidskeuzes voor de brede doelgroep van de Wet werken naar vermogen (WWNV). Het toekomstscenario biedt ruimte om later dwarsverbanden te realiseren met vormen van dagbesteding in het kader van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ).

Zo effectief mogelijk

De keuze voor een toekomstrichting wordt gemaakt tegen zo laag mogelijke kosten, maar met oog voor de sociale component. Zo weinig mogelijk frictiekosten en een zo goed mogelijk exploitatieresultaat. Als een activiteit of onderdeel op afstand wordt geplaatst, wordt zekerheid gezocht voor de betrokken doelgroep en wordt voorkomen dat bij de gemeenten de verliezen oplopen.

Omgevingsanalyse

Om te beoordelen of de uitgangspunten realistisch zijn en met name of een nauwere samenwerking met het reguliere bedrijfsleven tot de mogelijkheden hoort, heeft het Algemeen Bestuur in januari 2012 aan Morijn Advies opdracht gegeven een omgevingsanalyse uit te voeren. Met name of bedrijven mogelijkheden zien voor vormen van

samenwerking, dan wel voor overname van de huidige bedrijfsonderdelen van Baanstede. Het onderzoek moest een indicatie geven of publiekprivate samenwerking reëel is. Uit de gesprekken met een aantal partners blijkt dat een grote meerderheid bereid is na te denken over publiek private samenwerking, in welke vorm dan ook.

Het AB ziet kansen in de uitkomsten van de omgevingsanalyse. Werkgevers zijn bereid om na te denken over samenwerking. Uiteraard zijn er nog veel juridische, financiële en sociale vraagstukken. Het AB gaat daarom een zorgvuldig proces in om met het bedrijfsleven in gesprek te gaan over samenwerking. De bestuurlijke uitgangspunten zijn daarbij steeds het kompas. De belangrijkste vraag is: hoe kunnen wij als bestuur per bedrijfs onderdeel van Baanstede invulling geven aan de geformuleerde uitgangspunten.

Een eerste stap is het maken van een sterkte/zwakte analyse voor de vier bedrijfs onderdelen van Baanstede (Assemblage & Verpakken, Groen, Druk/Copy/Post en detachering). Op basis van de resultaten van deze analyse zal worden besloten over de daadwerkelijke opdracht tot uitbesteding. Bij deze besluitvorming worden B&W's en raden, alsmede de OR nauw betrokken. Na besluitvorming worden per bedrijfs onderdeel de gesprekken gestart met geïnteresseerde organisaties en/of blijven de bedrijfs onderdelen onderdeel van Baanstede.

Meetbare doelstelling

Aanvraag herstructureringsfaciliteit

Om de transitie van de sociale werkvoorziening mogelijk te maken is door het Rijk een herstructureringsfaciliteit gecreëerd. De faciliteit is vastgesteld op maximaal 400 miljoen (over de periode 2012 tot en met 2018). Alle gemeenten kunnen aanspraak maken op de faciliteit door het indienen van een herstructureringsplan. De aanvraag voor de herstructureringsfaciliteit moet uiterlijk voor 30 april 2012 bij het Ministerie van Sociale Zaken zijn ingediend.

Het herstructureringsplan is een middel om de herstructurering van de sociale werkvoorziening vorm te geven. De middelen kunnen niet worden aangevraagd om de exploitatie tekorten te dichten, maar moeten worden aangewend om de organisatie effectiever te maken en de kosten te reduceren. De voorgenomen richting die het AB wil ingaan op basis van de bestuurlijke uitgangspunten, is hiervoor de basis.

In het Algemeen Bestuur is besloten de aanvraag als Gemeenschappelijke Regeling (GR) voor alle deelnemende gemeenten gezamenlijk in te dienen. Dit is procedureel mogelijk en voor de hand liggend omdat de huidige sociale werkvoorziening in GR-verband is georganiseerd. Daarnaast past een gezamenlijke aanvraag binnen de WWNV waarin wordt aangedrongen op regionale samenwerking.

De negen colleges van burgemeester en wethouders moeten de GR hiervoor machtigen. Hiertoe vindt in de 9 colleges afzonderlijk besluitvorming plaats. Het herstructureringsplan wordt, zodra het gereed is ter informatie aangeboden.

Financiële consequenties

Door middel van dit machtigingsbesluit komt het geld naar gemeenten toe. De gemeenten blijven verantwoordelijk voor de verantwoording van de besteding van de middelen.

Het Rijk stelt in de periode van 2012 t/m 2018 400 miljoen euro beschikbaar. De hoogte van de bijdrage uit de faciliteit is afhankelijk van het aantal (full time) werkplekken in een gemeente. Het aandeel van een gemeente in de totale middelen van de faciliteit is dus maximaal gelijk aan hun aandeel in het totaal aantal (full time) werkplekken in de sociale werkvoorziening (landelijk). Het trekkingsrecht is daarmee gemaximeerd.

cofinanciering

Er is sprake van cofinanciering. Uit de faciliteit wordt een bijdrage geleverd die door gemeenten moet worden aangevuld. Daarnaast wordt het trekkingsrecht gemaximeerd op 75% van de in het herstructureringsplan opgenomen herstructureringskosten. Dit resulteert in een cofinanciering van 25% door de gemeenten. Middelen worden in jaarlijkse tranches uitgekeerd. Alleen gemeenten die hun plannen daadwerkelijk uitvoeren komen in aanmerking voor de jaarlijkse vervolgtanches.

trekkingsrecht

Het trekkingsrecht van de gemeenschappelijke regeling Baanstede komt neer op ongeveer 1% van het totaal van 90.804 SE-plekken. Dit betekent dat het in het eerste jaar (2012) zou gaan om 105.000 euro in de herstructureringsfaciliteit (=75%). De cofinanciering is dan 35.000 euro (=25%). Dit laatste bedrag dient ingebracht te worden door de 9 gemeenten in de gemeenschappelijke regeling.

De cofinanciering van Beemster en Zeevang zal worden meegenomen in de afwegingen rondom de kadernota.

Om welke bedragen gaat het?

	Beemster	Zeevang
2012	€ 627	€ 427
2013	€ 3.759	€ 2.562
2014	€ 7.518	€ 5.124
2015	€ 3.759	€ 2.562
2016	€ 3.133	€ 2.135
2017	€ 3.133	€ 2.135
2018	€ 3.133	€ 2.135

Overige consequenties

Juridische consequenties herstructureringsfaciliteit

Na beoordeling van de plannen worden de middelen uit de tranche 2012 beschikbaar gesteld. De middelen voor de vervolgtanches 2013 tot en met 2018 worden onder voorwaarde toegekend. Aanvragers dienen jaarlijks over de voortgang van de uitvoering van de herstructureringsplannen te rapporteren. Deze rapportages worden vervolgens beoordeeld

door de Commissie herstructurering WSW. Na advies van de commissie op de jaarlijkse voortgangsrapportages worden de middelen voor de vervolgranches uitgekeerd. De individuele gemeente is de begunstigde voor ontvangsten uit de herstructureringsfaciliteit. Ook bij een gezamenlijke aanvraag ontvangen de individuele gemeenten de beschikbare middelen. De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het inzetten van de middelen voor de uitvoering van de gezamenlijke plannen.

Vervolg proces

Het AB heeft vanaf september 2011 een zorgvuldig en breed proces achter de rug om de transitie van Baanstede vorm te geven. Maar er staat nog veel te doen. Voor de zomer werkt het AB aan een tweetal processen die nauw met elkaar verbonden zijn. Het eerste is de aanvraag van de herstructureringsfaciliteit die uiterlijk 30 april bij het ministerie moet liggen. Daarnaast werkt het AB parallel aan de sterkte zwakte analyse van de verschillende bedrijfsonderdelen van Baanstede. Dit is uiterlijk 1 juli gereed en dient als basis voor de gesprekken met zorgvuldig geselecteerde werkgevers.

Maar deze gesprekken worden pas gestart nadat zorgvuldige besluitvorming heeft plaatsgevonden in Algemeen Bestuur, B&W en raad.

De SW raad en de Baanstede directie is betrokken door actieve deelname in de ambtelijke projectgroep, die verder bestaat uit vertegenwoordigers van alle GR gemeenten.

Monitoring evaluatie

Het herstructureringsplan wordt u, zodra het gereed is ter informatie aangeboden.

Voorgesteld besluit

1. Kennis nemen van het rapport van Ernst & Young.
2. Kennis nemen van de brief van het Algemeen Bestuur (AB) van Baanstede aan de gemeenteraden.
3. In stemmen met de uitgangspunten in de brief van het AB als kader voor de herstructurering van de sociale werkvoorziening.
4. Kennisnemen van het voorgenomen vervolgtraject.
5. De door het AB geformuleerde uitgangspunten ter besluitvorming voorleggen aan de raad.

Communicatie

n.v.t.